

УДК 346.7

DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2018.32.149577>

Н. Л. Яценко, студентка 2-го року навчання ОР Магістр
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра господарського права
вул. Володимирська, 60, Київ, 01033, Україна

ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

У статті проаналізовано легальне поняття ДПП як співпрацю між державним та приватним партнерами на основі договору, яке відповідає закріпленим ознакам – передача об'єкта в управління приватному партнеру, також передача йому ризиків, довготривалість відносин, а також інвестування проекту приватним партнером. Автором були вивчені позиції як вчених, так і практиків, та була виявлена необхідність доопрацювання поняття і ознак ДПП, а саме: по-перше, доповнити розуміння ДПП як соціально значущого інституту, по-друге, звернути увагу на адресний характер ДПП, а також, по-третє, необхідність захисту прав приватного партнера в управлінні ризиками.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, публічно-приватне партнерство, адресність, довготривалість відносин ДПП, концесія.

Постановка проблеми. Держава завжди займала важливе місце на ринку і як регулятор, і як повноцінний гравець. Традиційно за державою закріпилися певні монопольні сфери, у якій господарювання здійснює лише вона. Але який наслідок має виключно державне регулювання? По-перше, відсутність ризиковості, ініціативності, що притаманна підприємництву. По-друге, відсутність персональної відповідальності у вигляді майнових втрат. Саме виникає таке явище як державно-приватне партнерство, яке покликано усунути названі недоліки. В Україні правове поле для державно-приватного партнерства лише починає розвиватися, але важливість даного інституту є однозначною. Тому вивчення концепцій розуміння та визначення основних ознак є вагомим внеском у розвиток юридичної науки та практики.

Мета статті. Державно-приватне партнерство, незважаючи на прогресивні зачатки, залишається незрозумілим для владного апарату та бізнесу. Важливо дати поняття цього явища та окреслити його риси з метою пояснення та висвітлення правових можливостей для співпраці двох рівних партнерів – державного та приватного.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ґрунтовно інститут державно-приватного партнерства досліджували вчені І. В. Запатріна, Б. М. Данилишин, О. М. Вінник, Ф. П. Куличич, В. М. Вакуленко, О. В. Берданова, Н. А. Сич, А. Ф. Ткачук, І. О. Федів, Є. О. Фишко та ін. Але проблема розуміння цього симбіозу державного і приватного залишається відкритою та дискусійною.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні існує Закон України «Про державно-приватне партнерство» (далі – Закон про ДПП), який дає легальне визначення державно-приватного партнерства (далі – ДПП). Зокрема, у ч. 1 ст. 1 Закону

про ДПП визначено, що «державно-приватне партнерство - співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами - підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами, та відповідає ознакам державно-приватного партнерства, визначеним цим Законом» [1, ст. 1]. Загалом визначення відповідає природі ДПП, але термінологічно виникає проблема – застосовується слово «державне» одночасно з віднесенням до сторони державного партнера органів місцевого самоврядування. Доречним було б введення поняття «публічно-приватного партнерства», яке, по-перше, більш широко визначає коло суб'єктів, та, по-друге, застосовується у міжнародній та зарубіжній правовій доктрині.

На відміну від легального визначення, науковці і надалі пропонують власні детермінанти для ДПП. Зокрема. думки вчених можна поділити на кілька груп. Зокрема як систему співпраці у різних аспектах визначає В. Михеев як систему співробітництва приватного сектора, підприємств і організацій бізнесу з державними установами, а також регіональних корпорацій з державними підприємствами, установами, спрямованого на досягнення загальних економічних цілей, на рішення актуальних соціально-економічних задач [2]. Вище зазначене характеризує ДПП як соціально-економічне явище, але не повністю розкривається довгострокова та ризикова діяльність.

У свою чергу, Б. Данилишин дає визначення ДДП як системи співробітництва, в якій розподіляються ризики між партнерами за принципом кращої спроможності їх нейтралізації, а також існує узгоджений підхід до поділу винагород [3]. До групи цих вчених також належить і В. Ребок, який зазначає, що це довгострокове співробітництво між державою, органами місцевого самоврядування і приватними фірмами, які, по-перше, розподіляють між собою ризики визначеного бізнесу, і, по-друге, приватні фірми беруть на себе якісь державні, муніципальні задачі і керують цими задачами самостійно і на свій ризик [7]. Ми підтримуємо такі позиції, адже останні двоє вчених виокремлюють особливості ДПП як унікального інституту взаємодії державного і приватного партнера, а також їхні основні риси (розподіл ризиків, довготривалість відносин, делегування соціальних функцій приватному партнеру).

Інша група науковців веде мову про домовленість чи угоду між державою та приватними особами, зокрема С. Данасарова зазначає, що ДПП – це домовленість між державною і приватною структурами про спільну реалізацію суспільно-значущих проектів найбільш ефективним способом і по більш низькій вартості, ніж держава зможе здійснювати самостійно [6, с. 4]. На нашу думку, узагальнюючим для обох груп є визначення В. Варнавського, який вказує, що ДПП – це інституціональний і організаційний альянс між державою і бізнесом з метою реалізації національних і міжнародних, масштабних і локальних, але завжди суспільно значущих проектів у широкому спектрі сфер діяльності [5, с. 34].

Дуже цікавим з точки зору теорії адміністративного права в аспекті інституту делегування повноважень є визначення Європейської комісії (2003 р.), яке полягає у наступному: це передання приватному сектору частини повнова-

жень, відповідальності та ризиків щодо реалізації інвестиційних проектів, які традиційно впроваджувалися чи фінансувалися публічним сектором [4, с. 319].

Аналізуючи вище зазначені визначення, можна дійти висновку, що всі ці визначення перекликаються і в основному мають на увазі, по-перше, співпрацю у формі домовленості, угоди, яка покликана забезпечити юридичну рівність сторін, по-друге, мета такої співпраці обов'язково має бути спрямована на досягнення вищого суспільного блага, а також не менш важливим є реалізація проекту на основах забезпечення якісно кращого результату, ніж здійснення таких же дій, але без приватного партнера.

Загалом у доктрині (як у юридичній, так і економічній, соціологічній тощо) існує чотири концептуальних підходи до розуміння природи ДПП: 1) організаційний; 2) фінансовий; 3) цільовий; 4) політичний.

За **організаційним** підходом ДПП розуміється як інструмент державного управління та/або регулювання, тобто, - як система організаційних відносин між державним та приватним секторами економіки, наприклад – у формі фінансових угод [8, с. 553]. У рамках цієї концепції яскравими представниками є Ван Хем і Коппеня, які зазначають: «... відносини довгострокового характеру між державним і приватним секторами, в рамках яких вони спільно розробляють та надають суспільству продукти та послуги на основі розподілу ризиків, витрат і ресурсів, пов'язаних із цими продуктами та послугами» [9, 598]. Також Комісія з ДПП (хоча доречніше зазначати ППП) Великої Британії дає визначення ДПП практичного спрямування, яке можна віднести до організаційного напрямку досліджень цього явища [10].

За **фінансовим** підходом, увага зосереджується на фінансових аспектах відносин партнерства: скороченні державного боргу, зменшенні тиску на державний бюджет через залучення приватного фінансування, покращенні співвідношення ціна/якість у наданні послуг тощо. Типовим для цього підходу є розуміння ДПП як системи фінансових взаємин, які посідають провідне місце у публікаціях «проектного» напрямку досліджень механізмів реалізації ДПП у сфері суспільної інфраструктури, оскільки саме проектні механізми фінансування ДПП є найбільш поширеними. Зокрема, Дж.Блондел визначає цей інститут через елементи фінансового механізму: «... ДПП зазвичай, включає в себе проектування, будівництво, фінансування, обслуговування та/або експлуатацію об'єктів інфраструктури суспільного призначення приватним сектором в рамках довгострокових контрактів фінансового характеру» [11, с. 28].

За **цільовим** підходом, ДПП розглядається як складова стратегії суспільного розвитку, що на основі співпраці держави і бізнесу забезпечує сталі темпи розвитку, зростання загальної ефективності капіталовкладень та досягнення інших цілей розвитку.

Такої концепції притримується Світовий банк, який визначає ДПП як «... спільні ініціативи державного та приватного секторів в поєднанні із неприбутковим сектором, іншими державами, міжнародними та громадськими організаціями, ... у яких кожен з учасників бере участь у наданні ресурсів... та у процесі ухвалення рішень» [14, с. 2-3].

За **політичним** підходом, ДПП розглядається як політичний евфемізм. Наприклад, К. Грєве звертає увагу, що «... словосполучення «ДПП» виглядає доволі

привабливим в очах громадськості, а отже, цілком очевидним є те, що поняття «ДПП» може стати ще одним псевдонауковим терміном, за допомогою якого уряд буде відвертати увагу загалу від все більш складної та запутаної практики державних закупівель» [13, с. 60]. Але з юридичної точки зору ця концепція не може враховуватися, адже тут досліджується більш політологічний аспект явища.

Узагальнюючи вище наведене, усі ці підходи висвітлюють різні аспекти ДПП, а тому лише у їхньому поєднанні можуть дати цілісне розуміння цього явища.

Наступним способом класифікації понять ДПП, можна виокремити поділ розуміння ДПП на вузьке та широке. У першому ДПП розглядається як рівноправне взаємовигідне співробітництво між державою і приватним бізнесом у процесі облаштування інфраструктури й надання публічних послуг за умови розподілу ризиків та відповідальності (частіше застосовується у зарубіжній практиці). Широкий підхід до розуміння ДПП, включає можливість укладати договори про концесію, спільну діяльність, розподіл продукції та інші договори (закладений в нашому вітчизняному законодавстві) [15, с. 42].

Також існують ще два розуміння ДПП: у теоретичному контексті – це система відносин держави і бізнесу в договірній (контрактній) формі, яка широко використовується як інструмент національного, міжнародного, регіонального, міського, муніципального, економічного і соціального розвитку та планування. З практичної точки зору, це конкретні проекти, що реалізуються різними державними органами і бізнесом спільно або тільки приватними компаніями на об'єктах державної та муніципальної власності [15, с. 44].

Ряд визначень ДПП носить більш конкретний і практичний характер. Так, експерти однієї з найбільших консалтингових компаній світу Deloitte відзначають, що ДПП являє собою "контрактну угоду між урядовим агентством і приватною компанією, що дозволяє останньої збільшити її участь в наданні громадських послуг". PriceWaterhouseCoopers та C'M'S 'Cameron McKenna визначають ДПП як будь-яку угоду, "структура якої передбачає спільну роботу державного і приватного сектора для досягнення спільної мети".

З наведених визначень можна виділити ряд родових ознак ДПП, наявність яких обов'язково в кожному реалізованому проекті і дозволяє відрізнити цей механізм від інших форм взаємодії держави та бізнесу [15, ст. 45]. Але вважаємо за необхідне зазначити, що такі визначення також носять широкий характер, який зумовлений, на нашу думку, практичною доцільністю узагальнення форм співпраці державного та приватного партнерів.

Державно-приватне партнерство діє у певних формах. У зарубіжній і вітчизняній економічній літературі можна знайти безліч класифікацій різновидів, форм, типів і видів партнерства держави і бізнесу в господарській сфері. Однак загальноприйнятий підхід в цьому питанні відсутній. В якості критеріїв зазвичай використовуються правовідносини власності (володіння, користування, розпорядження), ступінь залежності від держави, в першу чергу в питаннях фінансування і розподілу ризиків, і інші параметри.

Найбільш обґрунтовано і широко використовується у світовій практиці стала класифікація проектів ДПП, розроблена Світовим банком. Відповідно до неї виділяються чотири категорії ДПП: (1) контракти на управління і орендні до-

говори (management and lease contracts); (2) концесії (concession); (3) проекти, які передбачають нове будівництво "під ключ" (green-field projects); (4) часткова приватизація активів (divestiture).

Щодо практики застосування цього інституту у зарубіжній практиці, то найбільш активно ДПП практикуються в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. На нього припадає більше третини всіх проектів подібного роду і майже половина всіх інвестицій. Тут лідирує Китай (понад 10% всіх світових інвестицій в проекти ДПП). Майже в два рази йому поступається Індія. У Латинській Америці найактивніше ДПП використовуються в Бразилії. Активним і послідовним прихильником передачі приватним компаніям об'єктів державної і муніципальної власності і прав на надання громадських послуг виступає Європейський Союз, а в ньому – Великобританія, Іспанія, Італія, Франція, Ірландія. За оцінками, в країнах ЄС за період 2001-2007 рр. було підписано близько 700 контрактів про ДПП на суму 67.6 млрд. євро. Більша частина таких контрактів в ЄС припадає на Великобританію. Починаючи з 1992 р., британський уряд реалізує концепцію управління державною власністю під назвою "Приватна фінансова ініціатива" (Private Finance Initiative, PFI), яку можна назвати ядром державно-приватного партнерства. До початку 2011 р. в цілому по країні було укладено 920 контрактів ДПП із загальним обсягом інвестицій 72 млрд. Ф. ст. 16 з них на PFI доводиться 777 проектів на суму 45.6 млрд. Ф. ст. У числі об'єктів державної власності, які перебувають в режимі PFI, більше половини концентрується в соціальній інфраструктурі, в тому числі в охороні здоров'я (229 проектів на суму 12.7 млрд. Ф. Ст.) і освіти (164 проекти на суму 6.1 млрд. Ф. Ст.). Тривалість дії контрактів в цих сферах зазвичай становить 25-30 років [12, с. 55-56].

В інших країнах ЄС спостерігаються в основному подібні тенденції розвитку ДПП, але з дещо меншою інтенсивністю і зі своїми національними особливостями [15]. Досліджуючи практику такої країни як Індія (спостерігається активний розвиток інституту ДПП), виявила позицію національних вчених, які негативно оцінюють ДПП та дають наступне розуміння: «Публічно-приватні партнерства часто рекламуються як "найкраща з обох світів" альтернатива державному забезпеченню та приватизації. Але на практиці їх дотримувалися завдяки проблемам проектування контрактів, відходів і нереалістичних очікувань. Наприклад, уряди вибирають публічно-приватне партнерство, оскільки вони помилково вважають, що він пропонує спосіб фінансування інфраструктури без збільшення державного боргу. В інших випадках переговори щодо укладання контрактів призвели до надмірних витрат платників податків або збитків для приватних фірм» [16, с. 1273] .

Також вони виділили наступні основні ознаки ППП:

а) Основна особливість ППП полягає в тому, що це контракт або домовленість між державною структурою та приватною організацією.

б) Забезпечення громадської інфраструктури чи державних послуг через приватний сектор, що передбачає значну передачу ризиків для задоволення державних або соціальних потреб, а також нагородження / оплата приватного сектору на основі результатів діяльності, є загальними елементами, які використовуються при визначенні ППП у різних країнах [16, с. 1273]

Таким чином, поняття ДПП є дискусійним питанням та актуально підіймається науковцями. Пов'язаним з дачею визначення розуміння явища є виокремлення основних ознак такого явища.

Законодавцем, окрім закріплення легального визначення, також дано закритий перелік ознак ДПП:

- надання прав управління (користування, експлуатації) об'єктом партнерства або придбання, створення (будівництво, реконструкція, модернізація) об'єкта державно-приватного партнерства з подальшим управлінням (користуванням, експлуатацією), за умови прийняття та виконання приватним партнером інвестиційних зобов'язань відповідно до договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства;
- довготривалість відносин (від 5 до 50 років);
- передача приватному партнеру частини ризиків у процесі здійснення державно-приватного партнерства;
- внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із джерел, не заборонених законодавством [1, ст. 1].

Такі ознаки мають місце та справді висвітлюють природу інституту ДПП, але, на нашу думку, недоліком є закріплення принципів та гарантій як ознак, зокрема, як щодо фінансування об'єкту партнерства.

Також у доктрині визначають і наступні ознаки:

- сторонами державно-приватного партнерства є держава, в особі органів державної або муніципальної влади і приватний бізнес, в особі виконавця і поставальника ресурсів;
- взаємодія сторін закріплюється на офіційній, юридичній основі;
- взаємодія сторін має рівноправний характер та довгострокову перспективу;
- державно-приватне партнерство має чітко виражену публічну, суспільну спрямованість;
- у процесі співпраці сторін об'єднуються їх ресурси і вклади;
- фінансові ризики і затрати, а також досягнуті результати розподіляються між сторонами у наперед визначених пропорціях;
- метою такого партнерства є реалізація суспільно-важливих проектів та програм у масштабах всієї країни або ж окремих регіонів [17 с. 148; 18];
- забезпечення вищих техніко-економічних показників ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера;
- внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із джерел, не заборонених законодавством [1, ст. 1];
- поєднання ресурсів державного і підприємницького секторів для досягнення спільної мети;
- направленість на реалізацію спільних завдань та інтересів держави і підприємницького сектору [19, 3].

У відповідності до Зеленої книги про публічно-приватне партнерство (Green Paper on PPPs, Commission of the European Communities, 2004), також

притаманні певні спільні характеристики, що об'єднують всі проекти публічно-приватного партнерства, а саме:

- відносно тривалий термін відносин, який передбачає співпрацю партнерів, що представляють державний і приватний сектори в різних аспектах запланованого інфраструктурного проекту.

- метод фінансування проекту, частково за рахунок приватного сектору, іноді шляхом застосування більш складних схем із залученням різних сторін. Проте, в окремих випадках державні кошти є достатніми і можуть доповнювати фінансування, що забезпечується приватним сектором.

- важлива роль економічного оператора, який виступає на різних етапах проекту (проективання, впровадження, фінансування). Партнер, який представляє державний сектор, зосереджується, переважно, на визначенні цілей, яких необхідно досягнути в контексті загальносуспільних інтересів; якості послуг, що надаються, і цінової політики; та бере на себе відповідальність за моніторинг відповідності встановленим цілям.

- розподіл ризиків між партнерами, які представляють державний і приватний сектори. Хоча партнерство між державним і приватним секторами не обов'язково означає, що партнер, який представляє приватний сектор, приймає на себе всі ризики або навіть більшу частину ризиків. Точний розподіл ризиків визначається в кожному окремому випадку у відповідності до здатності сторін щодо оцінювання, контролю та управління ризиками.

- проект ППП повинен також передбачати проектування, будівництво, експлуатацію та/або утримання основних фондів у поєднанні з приватним фінансуванням. Упродовж терміну дії проекту ППП платежі спрямовуються партнером з державного сектору на користь приватного партнера та узгоджуються з рівнем та якістю фактично наданих послуг.

Це визначення не стосується інвестицій, що вносяться регульованими підприємствами, рефінансування проектів, приватизацію, що передбачає продаж основних фондів чи аутсорсинг послуг. У той же час, усі проекти, в яких мають місце сплати споживачів, приховані сплати, сплати за доступ або змішані платежі, вважаються такими, що представляють різні форми розподілу ризиків між партнерами [19, 9].

Таким чином, можна акцентувати на характері фінансових відносин, оскільки саме фінансові відносини для різних типів ДПП можуть відрізнятися суттєвим, навіть принциповим чином. Перелік суб'єктів/учасників ДПП також є ознакою варіативного характеру, оскільки у найбільш спрощеному варіанті ДПП можна представити як двосторонні (держава-бізнес) відносини, проте практика ДПП показує, що ці відносини кожного разу поширюються на велику кількість інших учасників: комерційні і некомерційні організації, НУО, науково-дослідні та освітні установи, міжнародні організації та їхні дочірні структури, фінансові донори та агенти тощо [17, с. 150]. Тобто, саме окреслюючи ознаки ДПП, можна дійти до нижче наведених висновків та дати власне бачення відповідного явища.

Висновки та перспективи подальшого розвитку у даному напрямі. Державно-приватне партнерство варто визначати як співпрацю державного (органи

державної влади та органи місцевого самоврядування) та приватного партнера у рамках встановлених законом та на основі поділу ризиків, збереженні юридичної рівності та адресності кожного проекту з метою забезпечення кращого результату, ніж без такої співпраці. Також варто внести зміни до законодавства та надалі називати цей інститут «публічно-приватним». Відповідно ознаками ДПП, окрім легальних (надання прав управління (користування, експлуатації) об'єктом партнерства або придбання, створення (будівництво, реконструкція, модернізація) об'єкта державно-приватного партнерства з подальшим управлінням (користуванням, експлуатацією), за умови прийняття та виконання приватним партнером інвестиційних зобов'язань відповідно до договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства; довготривалість відносин (від 5 до 50 років); передача приватному партнеру частини ризиків у процесі здійснення державно-приватного партнерства; внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із джерел, не заборонених законодавством) є також обов'язкова участь держави, мета у вигляді досягнення суспільного блага, адресність ДПП як принцип унікальності кожного з проектів тощо.

Список літератури

1. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
2. Михеев В. А. Государственно-частное партнерство в реализации приоритетных национальных проектов URL: www.c-society.ru/wind.php.
3. Данилишин Б. М. Аналіз регуляторного впливу при впровадженні Закону України "Про загальні засади розвитку державно-приватного партнерства в Україні" // Департамент інвестиційної та інноваційної діяльності – URL: www.me.gov.ua/control/uk/publish/article/system.
4. О. М. Полякова. Державно-приватне партнерство в Україні: проблеми становлення // Научно-технический сборник № 87/ - С. 317-322 – URL: <file:///C:/Users/3154~1/AppData/Local/Temp/1726-3445-1-SM.pdf>.
5. Варнавский В. Государственно-частное партнерство в России: проблемы становления URL: www.strana-oz.ru/?numid=21&article=988.
6. Данасарова С. Д. Институт частно-государственного партнерства: становление и развитие в России: Автореф. дис... канд. экон. наук: 08.00.01 / Восточно-Сибирский гос. технологич. ун-т. – Улан-Удэ, 2007. – 24 с.
7. Перспективы развития государственно-частного партнерства в Украине. Заседание «Юридического пресс-клуба» URL: www.press-club/org.ua/index.php?option/.
8. Hodge G. A., Greve C. Public Private Partnership: An International Performance Review //Public Administration Review, Vol.67, № 3, 2007. - pp. 545-558.
9. Van Ham H., Koppenjan J. Building Public Private Partnerships: Assessing and Managing Risks in Port Development // Public Management Review, Vol.4, №1, 2001. – pp. 593-616.
10. Building Better Partnerships: Executive Summary - London: IPPR, Commission on UK Public Private Partnerships, 2001. URL: www.ippr.org/uploadedFiles/.../BBP%20Exec%20TG%20Edit.pdf.
11. Blondal J. R. International Experience Using Outsourcing, Public Private Partnerships and Vouchers. - Arlington VA: IMB Centre for the Business of Government, 2005. – 48 p.
12. Working Together for a Change: Government, Business and Civil Partnerships for Poverty Reduction in Latin America and the Caribbean. - Washington, D.C.: The World Bank, 1999. – 176 p.
13. Greve C. Public-Private Partnerships in Scandinavia //International Public Management Review, Vol. 4, №2, 2003. - pp.59-69.
14. Пильтяй О. В. Сучасні концепції та підходи до визначення державно-приватного

- партнерства / О. В. Пильгай. // Економіка. Управління. Інновації. - 2011. - № 2. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2011_2_40.
15. Варнавський В. Государственно-частное партнерство: некоторые вопросы теории и практики / В. Варнавський. // Мировая экономика и международные отношения. - 2011. - № 9. - С. 41–50.
  16. Sharma M. Public-Private Partnership / M. Sharma, A. Bindal. // International Journal of Research (IJR). - 2014. - С. 1270–1274.
  17. Канова О. А. Основні аспекти державно-приватного партнерства / О. А. Канова // Управління розвитком. - 2011. - № 21 (118). - С. 147-150.
  18. Павлюк К. В. Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави / К. В. Павлюк, С. М. Павлюк // Наукові праці КНТУ. - 2010. - № 17. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/npkntu_e/2010_17/stat_17/02.pdf.
  19. Біла І. С. Особливості державно - приватного партнерства в сучасних умовах в Україні / І. С. Біла // УДК 338.242:334. - ст. 10 URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5155/1/2.pdf>.

Стаття надійшла 25.11.2018 р.

Н. Л. Яценко, студентка 2-го года обучения ОУ Магістр
Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко
Кафедра хозяйственного права
ул. Владимирская, 60, Киев, 01033, Украина

ПОНЯТИЕ И ПРИЗНАКИ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Резюме

В статье проанализировано легальное понятие ГЧП как сотрудничество между государственным и частным партнерами на базе договора, которое соответствует закреплённым признакам – передача объекта в управления частному партнеру, также передача рисков, долгосрочность отношений, а также инвестирования проекта частным партнером. Но автором были изучены позиции, как ученых, так и практиков, и была обнаружена необходимость доработки понятия и признаков ГЧП, а именно: во-первых, дополнить понимание ГЧП как социально значащего института, во-вторых, обратить внимание на адресный характер ГЧП, а также, в-третьих, необходимость защиты прав частного партнера в управлении рисками.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, публично-частное партнерство, адресность, долгосрочность отношений ГЧП, концессия.

N. L. Yashchenko, Student 2 years of Study «Master»
Taras Shevchenko National University of Kyiv
the Department of Commercial Law
Volodymyrska St., 60, Kyiv, 01033, Ukraine

A DEFINITION AND FEATURES OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP

Summary

The article addresses the legal notion of PPP as cooperation between public and private partners as an agreement that corresponds to the fixed in law characteristics – object transfer to the private partner management, also transfer of risks to them, long-term relationships, the private partner investment to the project. As the author studied the positions of both scholars and practitioners, as it is the need to refine the concept and characteristics of PPP. Firstly, it is needed to be supplied with the understanding of PPP as a socially significant institution. Secondly, the targeted nature of PPP should be paid attention to. Thirdly, the need to protect the rights of a private partner in risk management is also ought to be considered.

Key words: public-private partnership, targeting, long-term PPP relationships, concession.